

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Ing. Venduly Sochorové a JUDr. Viktora Kučery ve věci

žalobce: **ROYAL CROWN DATABANK, s.r.o.**
sídlem Prokopova 156/11, Praha
zastoupený advokátem Mgr. Jaroslavem Topolem
sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4

proti
žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**
sídlem Žižkova 57, Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2016, č. j. KUJI 31439/2016, ODSH 489/2016 Ves.

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalobce se včas podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo částečně zamítnuto jeho

odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Jihlavy, odboru dopravy (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 15. 3. 2015, č. j. MMJ/OD/25106/2015-12 JID:44994/2016/MMJ (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) a toto rozhodnutí částečně potvrdil (viz dále). Tímto rozhodnutím byla žalobci uložena pokuta ve výši 2 200 Kč za správní delikty dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění rozhodném pro posuzovanou věc (dále jen „zákon o silničním provozu“), jehož se jako provozovatel vozidla registrační značky X, měl dopustit tím, že:

- v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu / neznámý řidič motorového vozidla tovární značky Audi, registrační značky výše uvedené, se dne 13. 10. 2015 v době nejméně od 15:50 do 16:20 hod. na pozemní komunikaci – M. n. u domu čp. x v obci J. dopustil přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu porušením ust. § 4 písm. c) téhož zákona tím, že nerespektoval dopravní značku IP 25a „Zóna s dopravním omezením / Zákaz stání PO-PÁ 7-17 hod“.
- v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu / neznámý řidič motorového vozidla tovární značky Audi, registrační značky výše uvedené, se dne 29. 10. 2015 v 10:05 hod. na pozemní komunikaci – M. n. u domu čp. x v obci J. dopustil přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu porušením ust. § 4 písm. c) téhož zákona tím, že nerespektoval dopravní značku IP 13c „Parkoviště s parkovacím automatem“.

Současně byla prvostupňovým rozhodnutím žalobci uložena povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

2. Žalovaný napadeným rozhodnutím potvrdil první výrok prvostupňového správního rozhodnutí, tj. delikt ze dne 13. 10. 2015, a v této části odvolání žalobce zamítl. Druhý výrok prvostupňového správního rozhodnutí naopak zrušil a řízení v této části zastavil. Vzhledem na potvrzení pouze jednoho správního deliktu a zrušení druhého snížil žalovaný uloženou pokutu na 1 500 Kč. S ohledem na tento postup se v další části rozsudku krajský soud bude zabývat zejména správním deliktem vymezeným ve výroku jedna, tj. deliktem ze dne 13. 10. 2015, proti kterému podaná žaloba směřuje.
3. Postup správního orgánu I. stupně vycházel z oznámení přestupku ze dne 10. 11. 2015 ze strany Městské policie Jihlava, ve kterém bylo popsáno zjištění ohledně porušení povinnosti vyplývající z dopravní značky „Zóna s dopravním omezením (zákaz stání v PO – Pá od 7,00 hodin do 17,00 hodin)“ (IP 25a), která vyznačuje plochu, na níž je v určené době zakázáno stát, čehož se měl v uvedený čas a na uvedeném místě dopustit neznámý pachatel s předmětným vozidlem Audi. Oznámení bylo doplněno fotografiemi z místa včetně vozidla a mapky s vyznačením příslušného dopravního značení, neboť daná značka se nenacházela bezprostředně u automobilu, ale fakticky na všech legálních vjezdech na náměstí. Na základě těchto podkladů vyzval správní orgán I. stupně provozovatele vozidla (žalobce) k uhrazení určené částky (500 Kč) do 15 dnů od doručení výzvy ve smyslu § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu, přičemž jej současně poučil o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče, jenž v době přestupku vozidlo řídil, opět ve lhůtě 15 dnů od doručení výzvy. Žalobce (prostřednictvím zástupce – společnosti ODVOZ VOZU s.r.o.) v reakci na

popsanou výzvu podáním zaevidovaným dne 9. 12. 2015 sdělil, že auto v předmětné době užíval a řídil pan L. H. N., nar. X, trvale bytem 58 D. B. P., H. P., doručovací adresa A. 362/11, P., zaměstnanec společnosti ODVOZ VOZU s.r.o. Správní orgán I. stupně se pokusil pana N. předvolat, ovšem předvolání nebylo možno doručit. Zásilka byla vrácena zpět s tím, že adresát je na uvedené adrese neznámý a že nemá schránku. Následně správní orgán I. stupně věc uvedeného přestupku v souladu s § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o přestupcích“) odložil z důvodu, že nebylo možno postavit najisto, kdo byl řidičem vozidla.

4. Žalobci byl následně doručen příkaz k uhrazení pokuty, proti němuž podal v zákonné lhůtě odpor. Správní orgán I. stupně poté písemností ze dne 29. 2. 2016 vyrozuměl žalobce o pokračování správního řízení a dále o tom, že dne 9. 3. 2016 v 8.00 hod. bude prováděno dokazování mimo ústní jednání. Zároveň byl žalobce poučen o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Správní orgán I. stupně následně mimo ústní jednání provedl důkazy listinami obsaženými ve správním spise, včetně příslušné dokumentace (fotografie); žalobce ani jeho zástupce se k ústnímu jednání nedostavili. Následně správní orgán I. stupně uzavřel, že přestupek nezjištěného řidiče byl na základě těchto podkladů náležitě prokázán a vydal shora uvedené prvostupňové rozhodnutí.
5. Žalobce reagoval dne 30. 3. 2016 prostřednictvím datové schránky podáním odvolání, ve kterém zejména namítal, že ve věci nebylo nařízeno ústní jednání, že správní orgán I. stupně neměl vést správní řízení se žalobcem, ale zahájit přestupkové řízení s osobou řidiče, jež mu byla známa. Žalovaný podané odvolání v části řešeného přestupku (viz výše) zamítl, neboť prvostupňové rozhodnutí shledal správným a zákonným, mj. s následujícím odůvodněním. Ústní jednání dle žalovaného v dané věci nebylo potřeba nařizovat, neboť nebyly splněny podmínky podle § 49 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Rozhodnutí bylo vydáno na základě podkladů obsažených ve spise, přičemž dne 1. 3. 2016 bylo zmocněnci žalobce doručeno vyrozumění o možnosti seznámit se s podklady, včetně informací o tom, že se bude konat provedení důkazů mimo ústní jednání. Žalobce se tohoto provádění důkazů neúčastnil a nevyužil ani možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí. Pokud jde o možné zahájení přestupkového řízení s konkrétním řidičem vozidla, správní orgán I. stupně se snažil uvedené osobě doručit předvolání k podání vysvětlení, nicméně to se doručit nepodařilo. Správnímu orgánu I. stupně se tedy nepodařilo zjistit takové skutečnosti, jež by odůvodňovaly zahájení přestupkového řízení, a proto byla věc zákonně odložena. Žalovaný uzavřel, že žalobce byl důvodně uznán vinným ze správního deliktu podle § 125f zákona o silničním provozu a uložil nově pokutu ve výši 1 500 Kč (pokuta byla snížena s ohledem na zastavení řízení o druhém správním deliktu rozhodnutím o odvolání), jež odpovídala zákonnému rozmezí.

II. Obsah žaloby

6. Žalobce předně namítal, že správní orgán zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ačkoli mu žalobce poskytl potřebnou součinnost. Správní orgán I. stupně předvolal oznámeného řidiče k podání vysvětlení a poté, co se písemnost vrátila zpět správnímu orgánu, již nepokračoval v zjišťování pachatele a věc odložil. Správní orgán měl přistoupit k dalším možnostem

doručení, případně ustanovit osobě řidiče opatrovníka a zahájit proti němu správní řízení. Pokud měl v této souvislosti správní orgán I. stupně pochyby o sdělení žalobce, měl jej předvolat k podání vysvětlení.

7. Žalobce dále napadal postup žalovaného, který potvrdil prvostupňové rozhodnutí, aniž by mu předcházelo ústní jednání, ačkoli toto žalobce namítal již v odvolání. Takový postup přitom žalobce zkrátil na jeho právu vyplývajícího z čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. c) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), jakož i čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Měl právo, aby byla věc projednána v jeho přítomnosti (v přítomnosti obhájce) a aby se mohl vyjádřit ke všem provedeným důkazům. Obviněný z jiného správního deliktu má právo na obdobný standard jako obviněný z přestupku nebo trestného činu. Žalobce odkázal jednak na § 74 odst. 1 zákona o přestupcích, § 2 odst. 11 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád (dále jen „trestní řád“), a také na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2015, č. j. 15 A 14/2015 – 35, dále na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 4. 2015, č. j. 30 A 56/2014 – 35 a především rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015 – 30, jenž je podle žalobce na věc zcela příslušný.
8. Žalobce dále namítal, že žalovaný nikterak neprokázal, že řidič vozidla skutečně nerespektoval dopravní značku IP 25a. Tato skutečnost vyplývá pouze z úředního záznamu, který nemůže být považován za důkazní prostředek a nemůže být proveden k důkazu, viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, sp. zn. 1 As 96/2008. Součástí spisu jsou fotografie z místa spáchání přestupku, resp. správního deliktu, ze kterých neplyne, že by řidič vozidla skutečně stál v působnosti dopravní značky IP 25a. Fotografie mohly být pořízeny kdekoliv jinde, kde žalobce mohl parkovat zcela řádně. K tomu žalobce odkázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 2. 2016, č. j. 30 A 80/2015 – 43, dle kterého by neměly být fotografie, ze kterých není jednoznačně zřejmé přestupkové jednání, využity ke stanovení viny. Dle žalobce tedy nebyl skutkový stav zjištěn dostatečně.
9. Na závěr pak žalobce vznesl námitku protiústavnosti samotné skutkové podstaty správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu a především pak povinnosti provozovatele vozidla stanovené v § 10 odst. 3 téhož zákona. Toto ustanovení obsahuje pravidlo vyžadující nesplnitelné chování, neboť provozovatel vozidla není schopen ovlivnit chování řidiče a zajistit, aby tento dodržoval stanovené povinnosti. Absolutní odpovědnost provozovatele dochází k zásahu hned do několika jeho základních práv.
10. Žalobce proto navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí, jakož i prvostupňové rozhodnutí, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný ve vyjádření k žalobě mj. uvedl, že sdělení žalobce o osobě řidiče se nepodařilo ověřit, a proto správní orgán věc odložil a zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Dále upozornil, že L. H. N. se opakovaně vyskytuje jako označený řidič ve správních řízeních, ve kterých jako zmocněnec vystupuje společnost ODVOZ VOZU s. r. o. Ústní jednání dle něj nebylo nutné nařizovat, neboť nebyly naplněny podmínky dle

§ 49 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), a rozhodnutí bylo vydáno na základě provedených důkazů. O provádění důkazů mimo ústní jednání byl žalobce informován.

IV. Posouzení věci krajským soudem

12. Žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že žalobce i žalovaný s takovým postupem výslovně souhlasili, rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. o věci samé bez jednání.
13. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích uplatněných žalobních bodů, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
14. Žalobce vznesl několik žalobních námitek, krajský soud se však předně zabýval námitkou protiústavnosti samotného § 125f zákona o silničním provozu – tedy institutu odpovědnosti provozovatele vozidla (fyzické osoby) za dodržování silničních pravidel řidičem vozidla a dospěl k závěru, že o protiústavnosti v tomto případě nelze hovořit. Předně, žalobce s výjimkou odkazu na princip presumpce neviny neuvedl konkrétní základní právo či ústavní princip, jenž by byl zvolenou zákonnou úpravou nepřiměřeně zasažen. Z povinnosti žalobce (provozovatele vozidla obecně) zajistit řádné dodržování předpisů při užívání vozidla (§ 10 odst. 3 zákona o silničním provozu) přitom nelze dovozovat, že by automaticky docházelo k uplatňování presumpce viny; takto uvedenou zásadu pojmát nelze. Předmětná povinnost a z ní vyplývající odpovědnost provozovatele vozidla primárně nesměřuje k sankcionování všech provozovatelů vozidel, ale vyjadřuje povinnost těchto provozovatelů pozitivně působit ve prospěch řádného dodržování všech příslušných právních předpisů. Zvolená úprava tak sleduje legitimní cíl spočívající ve veřejném zájmu společnosti na řádném fungování silničního provozu a na dodržování s tím souvisejících pravidel.
15. Pokud žalobce namítal, že tato povinnost je nesplnitelná, je potřeba říci, že je to právě provozovatel vozidla – zpravidla jeho vlastník, jenž ovlivňuje, jakým způsobem je vozidlo užíváno a zda jsou při jeho užívání dodržovány všechny příslušné předpisy. Vlastnictví, a tedy i vlastnictví vozidla, sebou nenese toliko neomezené panství nad věcí, ale podle čl. 11 odst. 3 Listiny vlastnictví rovněž zavazuje; v tomto kontextu lze hovořit o odpovědnosti vlastníka vůči společnosti, jež se jistě může projevat i v povinnosti zajistit dodržování příslušných právních předpisů třetí osobou, která věc (vozidlo) užívá. Nejvyšší správní soud v podobném kontextu v rozsudku ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014 - 21 přiléhavě uvedl, že *„(n)a přístupu stěžovatele jako vlastníka k věci samé poté záleží, v jaké právní formě, za jakých podmínek či zda vůbec přenechá svoji věc - automobil - k užívání jiné osobě. Nepochybné je, že existuje i veřejný zájem na ochraně zákonných práv a povinností, které pro provozovatele vozidel vyplývají z norem veřejného práva (...).*

16. *Evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přilehavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou.*
17. *Nejvyšší správní soud je toho názoru, že takto konstruovaná odpovědnost působí individuálně preventivně vůči provozovateli vozidla, stejně tak jako generálně preventivně vůči okolní společnosti, neboť je zřejmé, že zjevně nastalá protiprávnost spjatá s užíváním a potažmo provozem vozidla nezůstane postižena bez odpovědnosti konkrétní osoby.*
18. *Uvedené nabývá význam právě tehdy, pokud se postih konkrétního pachatele přestupku ukáže neefektivním v důsledku soukromoprávní úpravy užívacího vztahu vozidla po linii vlastník věci-uživatel. Nejvyšší správní soud podotýká, že stejně tak jako provozovatel vozidla obvykle dbá na ochranu své majetkové hodnoty, bude též v jeho zájmu, aby při vědomí o povinnostech, které pro něj vyplývají ze zákonné úpravy, působil i na jiné osoby (tzn. zajistil dodržování povinností řidiče a pravidel provozu srov. § 125f odst. 1 zákona) ve snaze co nejvíce eliminovat negativní účinky, které mu jako provozovateli mohou vzniknout přímo při užívání jeho vozidla, byť způsobené třetími osobami, v rozporu s veřejnoprávními normami.“*
19. *K uvedenému lze doplnit, že uplatňování objektivní odpovědnosti, resp. odpovědnosti za výsledek, je běžnou součástí systému (nejen) správně-právní odpovědnosti a rozhodně není v rozporu s ústavním pořádkem. Proporcionalita přijatého řešení je přitom zajištěna v § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, podle kterého objektivní odpovědnost provozovatele vozidla nastupuje až subsidiárně, pokud nelze jako viníka přestupku určit konkrétní fyzickou osobu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2016, č. j. 7 As 129/2016 - 35). Námitka protiústavnosti ustanovení § 125f, resp. povinnosti dle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu proto není důvodná. Ke shodnému závěru o ústavní konformitě daného přístupu dospěl také Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 16. 5. 2018 sp. zn. Pl. ÚS 15/16, kdy z něj lze citovat jeho samotný závěr: „Protože Ústavní soud neshledal nesoulad napadených ustanovení s ústavním pořádkem, konkrétně s čl. 2 odst. 3, čl. 4 odst. 1, čl. 11 odst. 1 a 3, čl. 37 odst. 1 a čl. 40 odst. 2 Listiny a čl. 6 odst. 1 a 2 Úmluvy, rozhodl podle § 70 odst. 2 zákona o Ústavním soudu o zamítnutí návrhu na zrušení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu a na vyslovení protiústavnosti § 125f odst. 1 tohoto zákona, ve znění účinném do 30. 6. 2017.“*
20. *Nedůvodnou je rovněž námitka, že správní orgán I. stupně zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, přestože mu žalobce poskytl potřebnou součinnost. Správní orgán I. stupně nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku (řidiče vozidla) učinil. Žalobce za řidiče vozidla označil pana L. H. N., nar. X, trvale bytem 58 D. B. P., H. P., Vietnam, doručovací adresa A. 362/11, P., zaměstnanec společnosti ODVOZ VOZU s.r.o. Správní orgán I. stupně na tuto adresu prokazatelně zaslal předvolání k podání vysvětlení, obálka se však vrátila zpět s informací, že uvedený je na této adrese neznámý a nemá schránku. Žalobce tak zjevně správnímu orgánu I. stupně neposkytl dostatečně přesné informace k tomu, aby*

mohl učinit vůbec první krok k bližšímu zjištění pachatele přestupku. Je přitom pouze a jediné na žalobci, aby si zajistil dostatečně přesné a konkrétní údaje o osobě, které motorové vozidlo zapůjčil. Jestliže žalobce neměl k dispozici adresu osoby, které motorové vozidlo zapůjčil a na které by bylo lze tuto osobu obeslat, pak samozřejmě musí nést negativní důsledky toho, že se nepodařilo pachatele přestupku ztotožnit.

21. Otázkou zjišťování pachatele přestupku se podrobněji zabýval i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 - 46, v němž uvedl, že by bylo „*proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. (...) Naopak pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích (srov. citovaný rozsudek 3 As 7/2014 – 21), nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.*“ Provozovatel vozidla (žalobce) se své odpovědnosti nemůže zprostit sdělením identifikačních údajů osoby, jež měla vozidlo v době spáchání přestupku řídit, aniž by tyto údaje správnímu orgánu I. stupně umožňovaly tuto osobu reálně ztotožnit a kontaktovat a následně s ní vést přestupkové řízení.
22. Nad rámec uvedeného pak ještě krajský soud doplňuje, že postup žalobce, resp. jeho zástupce ve správním řízení - společnosti ODVOZ VOZU s.r.o. v této věci v zásadě odpovídal účelovým procesním strategiím a obstrukcím, které činnost této společnosti stejně jako společnosti FLEET Control s.r.o. a Mgr. Topola (v řízení před soudem) při zastupování jednotlivých pachatelů ať přestupků, nebo správních deliktů, pravidelně provázejí. Tím spíše pak nelze vyčítat správnímu orgánu I. stupně, potažmo žalovanému, že neprováděli rozsáhlé pátrání po panu N., který je odstraňován v obdobných věcech (viz např. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 1. 2018, č. j. 30 A 4/2017 – 39).
23. Další námitku, podle níž správní orgán I. stupně pochybil, jestliže nenařídil k projednání správního deliktu ústní jednání, posoudil krajský soud následovně. Předně není názor žalobce, že v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, jež je řízením, ve kterém se rozhoduje o trestním obvinění ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy, je potřeba analogicky k trestnímu řádu a zákonu o přestupcích nařídít ústní jednání vždy, správný. Byť by krajský soud přistoupil na premisu, že obvinění žalobce z předmětného správního deliktu bylo skutečně „trestním obviněním“ ve smyslu Úmluvy a splňovalo tzv. Engelovská kritéria [viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) ze dne 8. 6. 1976, ve věci Engel a ostatní proti Nizozemí, stížnosti č. 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72 a 5370/72], nemůže souhlasit s argumentem žalobce, a v důsledku ani s jím citovaným rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2015, č. j. 15 A

14/2015 - 35, že by z této skutečnosti v případě tzv. jiných správních deliktů automaticky vyplývala i povinnost obligatorně nařizovat ústní jednání.

24. Účinná právní úprava tzv. jiných správních deliktů (tedy i správního deliktu podle § 125f zákona o silničním provozu) obecně nezná institut obligatorního ústního jednání tak, jak je tomu u přestupků (srov. § 74 odst. 1 zákona o přestupcích); při posuzování nutnosti nařizovat ústní jednání je proto potřeba vycházet z úpravy subsidiární, tj. z § 49 správního řádu. Ten ve svém prvním odstavci stanoví, že *„(ú)stní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné.“*
25. I Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 - 46, s odkazem na svůj rozsudek ze dne 11. 11. 2004, č. j. 3 As 32/2004 - 53, výslovně uvedl, že v řízení o správních deliktech nemají správní orgány povinnost vždy nařídít ústní jednání. V kontextu standardů čl. 6 Úmluvy pak konstatoval, že *„(s)oulad řízení o správním deliktu s čl. 6 Evropské úmluvy je třeba hodnotit nejen v kontextu správního řízení, ale i navazujícího soudního řízení. Nedostatky správního řízení z pohledu záruk stanovených čl. 6 Evropské úmluvy nemají za následek rozpor s Evropskou úmluvou, má-li obviněný možnost napadnout správní rozhodnutí v soudním řízení, které jejím požadavkům vyhovuje (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 2. 1984, Öztürk proti SRN, stížnost č. 8544/79, odst. 56). Nedostatek ústního jednání ve správním řízení tedy z pohledu Evropské úmluvy zhojil § 51 s. ř. s., podle kterého soud nařídí jednání k rozhodnutí o správní žalobě, ledaže strany souhlasí (byť implicitně) s rozhodnutím ve věci samé bez nařízení jednání. Stěžovatelce proto nebylo upřeno právo na ústní jednání. Nad rámec vypořádání této námítky kasační soud upozorňuje, že v rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 17. 5. 2011, Suhadolc proti Slovinsku, stížnost č. 57655/08, Evropský soud pro lidská práva neshledal porušení čl. 6 ani v případě, kdy správní soud odmítl žádost o nařízení jednání ve věci žaloby proti rozhodnutí o dopravním přestupku; zdůraznil přitom, že správní spis obsahoval dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí (záznam o měření rychlosti vozidla a obsahu alkoholu v dechu) a že obviněný měl příležitost zpochybnit spáchání přestupku v písemném vyjádření v rámci správního řízení a následně i ve správní žalobě.“* Na okraj lze poukázat i na novou úpravu přestupků účinnou od 1. 7. 2017, která již s obligatorním konáním ústního jednání vůbec nepočítá (viz § 80 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich). Důvodová zpráva k novému zákonu k tomu uvádí, *„že pokud je připuštěn soudní přezkum, v rámci něhož bude čl. 6 Úmluvy naplněn, vybrané procesní záruky nemusí být nutně zajištěny ve fázi správního řízení.“*
26. Tyto závěry přesně dopadají i na nyní projednávanou věc, neboť i nyní měl žalobce možnost účastnit se jednání před soudem.
27. Nad rámec citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu lze navíc poukázat i na další příklady judikatury ESLP, ve kterých tento dokonce akceptoval i situace, kdy se jednání vůbec (tj. ani před soudy) nekonalo. Za klíčový lze považovat zejména rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 23. 11. 2006, ve věci Jussila proti Finsku, č. 73053/01. Přestože se tento rozsudek vztahoval k řízení o daňovém deliktu, lze jej - minimálně pro ilustraci - připomenout i v této věci, která dle přesvědčení zdejšího soudu rovněž nespadá do tzv. tvrdého jádra trestního práva. V uvedeném rozsudku přitom ESLP vyslovil, že ne všechny trestní případy si s sebou nesou nějaké významné stigma (mívají tak různou váhu) a

dovodil, že v takovém případě je možné úplnou absenci jednání akceptovat. „*Extenzivní interpretace pojmu „trestní (obvinění)“ tak byla ve věci Jussila kompenzována restriktivní interpretací rozsahu garantovaných práv*“ (viz Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 581). Upozornit lze také na rozsudek ESLP ze dne 12. 5. 2010 ve věci Kammerer proti Rakousku, č. 32435/06, jenž z těchto závěrů vycházel.

28. S uvedenými závěry přitom není v rozporu ani rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015 - 30, o němž se žalobce opíral. Tento rozsudek se totiž výslovně nezabýval obligatorním nařizováním ústního jednání, ale nároky na dokazování ve správním řízení. V návaznosti na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 7 As 57/2010 - 82, sice zdůraznil, že ve správním řízení trestní povahy je třeba dbát na dodržování zásady ústnosti, přímosti a bezprostřednosti, tento požadavek ovšem vztáhl k zásadně povinnému provádění důkazů za přítomnosti účastníků řízení. Jinými slovy - zmíněný rozsudek devátého senátu Nejvyššího správního soudu ve skutečnosti argumenty žalobce nijak nepodporuje; devátý senát ostatně např. v rozsudku ze dne 29. 9. 2016, č. j. 9 As 83/2016 - 48 výslovně konstatoval, že ústní jednání u správních deliktů vždy povinné není.
29. Lze tedy uzavřít, že ze všech shora uváděných důvodů nelze považovat odkaz žalobce na čl. 6 Úmluvy za případný. Obdobně lze reagovat i na údajné porušení čl. 38 odst. 2 Listiny, jehož řádné naplnění lze spatřovat právě v možném nařízení jednání před soudem. Ochranu práv účastníků řízení ostatně naplňuje i samotný § 49 odst. 1 správního řádu, jenž vyžaduje nařízení ústního jednání, je-li to nezbytné k uplatnění jejich práv. K tomu v projednávané věci nedošlo.
30. Samotné dokazování totiž v nyní projednávané věci proběhlo v souladu s východisky obsaženými v uvedených rozsudcích. V návaznosti na uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015 - 30, lze ust. § 51 odst. 2 správního řádu vyložit tak, že správní orgány jsou povinny provádět dokazování za přítomnosti účastníků při ústním jednání (§ 49 správního řádu) nebo mimo ústní jednání, o čemž ale musí být účastníci zásadně předem vyrozuměni. V případě dokazování listinou nadto právní doktrína hovoří ještě benevolentněji: „(z) logiky věci se však nelze domnívat, že je nezbytné vyrozumět účastníka, že se bude provádět důkaz listinou spočívající pouze v tom, že si ji správní orgán (přesněji řečeno oprávněná úřední osoba) přečte, resp. učiní o tom podle § 53 odst. 6 záznam do spisu. Nutnost přítomnosti účastníků při tomto přečtení listiny nelze dovozovat ani z § 53 odst. 6, protože ten pouze stanoví, jak postupovat v případě, že přítomni jsou (nestanoví však, že je to nezbytné; svou formulací naopak dokládá, že to nezbytné není)“ in Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D.: Správní řád. Komentář. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 281.
31. V projednávané věci správní orgán I. stupně prováděl dokazování mimo ústní jednání, nicméně žalobce (jeho zástupce) o tom řádně a s dostatečným předstihem vyrozuměl písemností ze dne 29. 2. 2016, č. j. MMJ/OD/25106/2015-10 JID: 34751/2016/MMJ. V tomto vyrozumění bylo uvedeno, že dne 9. 3. 2016 v 8.00 hod. v budově Magistrátu města Jihlavy, odbor dopravy na adrese Tyršova 18, Jihlava, kancelář č. dv. 17, bude prováděno dokazování listinou mimo ústní jednání. O provedeném dokazování,

jež ve stanovený den proběhlo, byl vyhotoven záznam, kde bylo popsáno, jaké listiny (šlo o listiny obsažené ve správním spise na listech spisu 1 - 41) byly k důkazu provedeny (srov. také § 53 odst. 6 správního řádu). Žalobce se přitom provádění tohoto důkazu vůbec neúčastnil a na možnost vyjádřit se k prováděným důkazům rezignoval. Navíc se se všemi podklady rozhodnutí mohl seznámit a vyjádřit se k nim; to rovněž neučinil. V žádném případě tak nemohlo dojít k jakémukoliv zkrácení jeho procesní práv. Je pravdou, že rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové v rozsudku ze dne 29. 4. 2015, č. j. 30 A 56/2014 – 35 dospěl k opačnému závěru, ale vzhledem k podrobnému objasnění náhledu zdejšího soudu výše v souladu s aktuální judikaturou Nejvyššího správního soudu se krajský soud k proti poslední uvedenému rozsudku vymezuje a neztotožňuje se se závěry vztahujícími se k nutnosti konání ústního jednání. Ve světle všech výše uvedených důvodů lze námitku, že ve věci nebylo konáno ústní jednání, označit za ryze účelovou.

32. Závěrem se krajský soud vypořádá s námitkou týkající se tvrzeného neprokázání toho, že by vozidlo skutečně stálo na daném místě v působnosti dopravní značky IP 25a.
33. Zde je nutno v první řadě uvést, že úřední záznam městské policie ze dne 10. 11. 2015 není jediným důkazním prostředkem o předmětném skutkovém ději. Součástí spisu jsou totiž i pořízené fotografie a mapové podklady s vyznačením dopravních značek, jež prokazují, že místo, na kterém stálo předmětné vozidlo, se nacházelo v působnosti dopravních značek IP 25a. Výzva pro osobu podezřelou ze spáchání přestupku (řidiče předmětného vozidla) vyhotovená Městskou policií Jihlava dne 13. 10. 2015 na místě samém, spolu s 5 barevnými fotografiemi pořízenými podle údajů na nich uvedených téhož dne v rozmezí od 15.50 hod. do 16.22 hod. prokazuje, že se vozidlo Audi RZ X nacházelo zaparkované v Jihlavě na M. n. u domu č. p. x. Mapový podklad s detailním vyobrazením M. n. v J. spolu s vyznačením jednotlivých vjezdů a výjezdů z něj, včetně umístění začátků a konce zóny s dopravním omezením – zákazem stání ve dnech pondělí až pátek v době od 7 do 17 hod., prokazuje, že předmětné vozidlo v rozporu s uvedenou dopravní značkou stálo v místě a čase, kdy to nebylo povoleno (v J., M. n., u domu č. p. x, dne 13. 10. 2015, minimálně v době od 15.50 hod. do 16.20 hod.). Je pravdou, že úřední záznam by sám o sobě neměl sloužit jako jediný podklad pro postih podezřelého ze spáchání přestupku, může však společně s jinými důkazy sloužit pro dokreslení situace a jako podklad k úvahám správních orgánů o dalším postupu (viz samotným žalobcem citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 - 115). V projednávané věci přitom ostatní důkazy společně s úředním záznamem tvoří logický řetězec důkazů, z něhož je jednoznačné, že předmětné vozidlo žalobce bylo zaparkováno v úseku platnosti dopravní značky IP 25a „Zóna s dopravním omezením (zákaz stání v Po – Pá od 7,00 hodin do 17,00 hodin)“, a to dne 13. 10. 2015 minimálně od 15.50 hod. do 16.20 hod. na M. n. u domu č. p. x v obci J. Jelikož soud nemá o skutkové realitě pochyby, nemůže žalobci prospět odkaz na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 2. 2016, č. j. 30 A 80/2015 – 43, dle něhož žalobce dovozoval, že pokud není z fotografií zřejmé, kde a jakým způsobem byly porušeny dopravní povinnosti plynoucí z dopravních značek, nelze na jejich základě shledat žalobce vinným. K tomu však krajský soud může opět odkázat na názor uvedený výše, tj. to, že o skutkovém stavu s ohledem na zajištěné důkazy plynoucí ze spisového materiálu nemá nejmenších pochybností.

34. Nad rámec shora uvedeného soud doplňuje, že ve výroku prvostupňového rozhodnutí je uvedeno, že předmětné vozidlo na daném místě stálo nejméně do 16.20 hod., z pořízených a ve spise založených fotografií však plyne, že tato doba byla minimálně do 16.22 hod. Jedná se o zcela marginální pochybení spočívající v chybě v psaní, které nemohlo mít vliv na zákonnost napadených rozhodnutí. Ostatně ani nebylo předmětem žalobní námitky.
35. Ač bylo žalobním návrhem napadeno odvolací rozhodnutí žalovaného v celém rozsahu, žádný z žalobních bodů se fakticky netýkal výroku pod bodem 2 odvolacího rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zastaveno řízení týkající se údajného přestupkového jednání ze dne 29. 10. 2015. Z uvedeného důvodu nemůže být vůči této části výroku žalovaného žaloba důvodná. Z žaloby nelze ani dovodit, že by mohlo být zasaženo uvedeným výrokem do práv žalobce ve smyslu ust. § 65 odst. 1 s.ř.s. Na okraj dále soud poznamenává, že ve vztahu k výroku 2 žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného nešlo přímo z předmětného návrhu na zahájení řízení dovodit, že by žalobce byl ve vztahu k tomuto výroku osobou zjevně neoprávněnou k podání žaloby, neboť se žalobce v žalobě nezmiňoval detailněji o celém obsahu výrokové části žalobou napadeného odvolacího rozhodnutí (resp. pouze uváděl, že žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu 1. stupně). Nebyly tak splněny podmínky pro to, aby mohl soud v uvedené části žalobu odmítnout postupem ve smyslu ust. § 46 odst. 1 písm. c) s.ř.s.

V. Závěr a náklady řízení

36. Krajský soud na základě výše uvedených skutečností neshledal žalobu důvodnou, a proto ji výrokem I. tohoto rozsudku postupem podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
37. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož platí, že nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní agendy nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 14. 6. 2018

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu